

Protokół Nr 12
z posiedzenia Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego
w dniu 16.09.2025 roku

Posiedzenie odbyło się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, przy użyciu programu do wideokonferencji.

W posiedzeniu udział wzięli radni członkowie Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, zwanej dalej Komisją oraz zaproszeni goście.

Proponowany porządek obrad.

1. Otwarcie i zatwierdzenie porządku obrad Komisji.
2. Przyjęcie protokołu nr 11 z ostatniego posiedzenia Komisji.
3. Zaopiniowanie projektu uchwały na najbliższą sesję Sejmiku w sprawie ustalenia wysokości opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego działających w województwie śląskim.
4. Sprawy różne i wolne wnioski.

Ad 1.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Grzegorz Wolnik - otworzył posiedzenie Komisji, przedstawiając proponowany porządek posiedzenia oraz zaproszonych gości. Stwierdził quorum potrzebne do podejmowania opinii i wniosków przez Komisję. W głosowaniu jawnym Komisja jednomyślnie przyjęła zaproponowany porządek.

Ad 2.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Grzegorz Wolnik - poprosił zebranych o zgłaszanie uwag i zastrzeżeń do rozesłanego pocztą elektroniczną projektu protokołu nr 11. Ponieważ nie wniesiono uwag i zastrzeżeń, przeto na podstawie §44m ust. 2 statutu Województwa Śląskiego, protokół nr 11 z posiedzenia Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego z dnia 17 czerwca 2025 r. uważa się za przyjęty przez Komisję.

Ad 3.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Grzegorz Wolnik – przechodzimy do omówienia projektu uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego działających w województwie śląskim. druk VII/250. Proszę Pana dyrektora o wprowadzenie do uchwały.

Dyrektor Departamentu Drogownictwa, Pan Mirosław Michalec - Ustalenie wysokości opłat za przeprowadzenie egzaminu państwowego następuje w drodze uchwały sejmiku województwa stanowiącej akt prawa miejscowego. W uchwale uwzględnia się koszty rzeczowe i osobowe związane z przeprowadzaniem egzaminów państwowych. Maksymalne stawki, o których mowa, ulegają corocznej zmianie na następny rok w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ogłaszanemu przez Prezesa GUS. Podstawą jest jednolity tekst ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. 2024 poz. 1210) oraz przepisy art. 56a–56b.

Z tego wynika, że proponowane stawki muszą **jednocześnie**: (a) mieścić się pod rocznymi maksimami, oraz (b) wynikać z **rzeczywistego kosztu** świadczenia usługi egzaminacyjnej (w przeliczeniu na jednostkę czasu/czynności).

2. Zakres danych i podejście

Analiza obejmuje WORD Bielsko-Biała, WORD Częstochowa oraz WORD Katowice za lata **2023-2024** oraz **I półrocze 2025** (działalność egzaminacyjna). Przyjęto **jednolity model wyceny** kosztu jednostkowego (opis w Aneksie 1), stosowany w identyczny sposób dla trzech ośrodków, aby uniknąć selektywności i zapewnić porównywalność.

Zakres przedmiotowy obejmuje wyłącznie działalność egzaminacyjną (przychody i koszty bezpośrednio związane z przeprowadzaniem egzaminów państwowych); inne aktywności WORD nie są uwzględniane w rachunku, aby zachować zgodność z wymogiem „uwzględnienia kosztów rzeczowych i osobowych” tej konkretnej usługi publicznej.

3. Dlaczego wzrost stawek jest konieczny

Dominacja kosztów pracy. W działalności egzaminacyjnej udział kosztu pracy (wynagrodzenia + świadczenia) w kosztach całkowitych oscyluje wokół **~80%** w każdym z trzech ośrodków. Oznacza to, że **to czynnik placowy przesądza o koszcie jednostkowym** egzaminu – wzrosty wynagrodzeń, składek i świadczeń przekładają się niemal proporcjonalnie na koszt świadczenia usługi. Bez korekty stawek koszty te nie są możliwe do pokrycia z bieżących wpływów, co skutkuje ograniczaniem terminów, rotacją kadr i pogorszeniem jakości procesu. (Udział ~80% wykazano w danych H1 2025 dla wszystkich trzech WORD-ów.)

Trwała presja kosztowa w latach 2023→2024. W każdym ośrodku odnotowano wzrost kosztów operacyjnych rok-do-roku, przy czym **komponent osobowy rósł szybciej** niż ogół kosztów. W praktyce oznacza to, że „lukę” między kosztami a wpływami generuje głównie praca - a nie jednorazowe czynniki rzeczowe. W warunkach takiej struktury kosztów **niedoszacowane stawki** skutkują narastającym niedoborem finansowym po stronie działalności egzaminacyjnej.

Niezależność od CPI. Waloryzacja maksimów wskaźnikiem CPI wyznacza **sufit prawny**, natomiast **nie gwarantuje pokrycia kosztów** ośrodków. Jeżeli koszty pracy i usług rosną szybciej lub inaczej niż CPI, to brak aktualizacji stawek powoduje systematyczne „podjadanie” części kosztowej i ograniczanie podaży egzaminów. Zgodnie z ustawą, to **koszt** (rzeczowy i osobowy) ma zostać „uwzględniony w uchwale”, a nie CPI jako jedyne kryterium.

Zdolność do realizacji zadania publicznego. Egzaminowanie wymaga stabilnej kadry, floty i infrastruktury teleinformatycznej. Wzrost płac i świadczeń przy dominancie ~80% sprawia, że **ryzyko operacyjne** (braki kadrowe, wydłużone kolejki, spadek jakości) materializuje się szybko, jeżeli stawki nie podążają za kosztem. Proponowane poziomy opłat są środkiem **utrzymującym ciągłość i standard** usługi publicznej, nie zaś instrumentem maksymalizacji przychodu.

4. Obraz kosztów i konsekwencje dla stawek w trzech ośrodkach (ujęcie całościowe)

Działalność egzaminacyjna w WORD Bielsko-Biała, WORD Częstochowa i WORD Katowice realizowana jest z wykorzystaniem porównywalnych zasobów: sal i stanowisk do części teoretycznej, placów manewrowych oraz floty pojazdów dopasowanej do kategorii prawa jazdy. Ciągłość procesu egzaminacyjnego zależy przede wszystkim od stabilności zatrudnienia egzaminatorów oraz zdolności do odtworzenia środków trwałych (zwłaszcza pojazdów kategorii B). W każdym z trzech ośrodków potwierdzono, że zasadniczym nośnikiem kosztu pozostaje praca - udział kosztów osobowych w kosztach całkowitych działalności egzaminacyjnej oscyluje wokół poziomu czterech piątych. Oznacza to, że zmiany wynagrodzeń i świadczeń pracodawcy determinują koszt jednostkowy egzaminu w stopniu większym niż typowe wahania kosztów rzeczowych (energia, paliwa, usługi obce czy amortyzacja). W latach 2023–2024 zaobserwowano trwałą presję kosztową we wszystkich analizowanych jednostkach. Dynamika kosztów osobowych przewyższała dynamikę pozostałych pozycji, co - przy niezmiennych stawkach - systematycznie zawężało margines między kosztem a wpływami z opłat. Zjawisko to było widoczne zarówno w ośrodku o mniejszej skali (Bielsko-Biała), w

ośrodka o strukturze obciążonej wysokim udziałem egzaminów praktycznych (Częstochowa), jak i w największej jednostce regionu (Katowice), gdzie skala powoduje większą bezwzględną ekspozycję na koszty pracy i odtworzeniowe. „Fotografia kosztowa” pierwszego półrocza 2025 r. potwierdziła zbieżność strukturalną w trzech WORD-ach: koszt pracy pozostaje pozycją dominującą. W tej konfiguracji nawet umiarkowane zmiany płac przekładają się wprost na jednostkowy koszt egzaminu, a zatem i na minimalny poziom opłaty gwarantujący pokrycie kosztów. Utrzymywanie stawek na poziomie nieodpowiadającym rzeczywistemu kosztowi prowadziłoby do narastania ryzyk operacyjnych: ograniczania dostępnych terminów, rotacji kadr egzaminatorów oraz odkładania wydatków odtworzeniowych na flotę i infrastrukturę. Zastosowanie jednolitego modelu kosztowego – opartego na stawkach godzinowych kosztu pracy i kosztu rzeczowego oraz na ustandaryzowanych „odciskach czasowych” dla części teoretycznej i praktycznych kategorii – pozwoliło odtworzyć koszt pełny jednostki egzaminu w każdym z ośrodków. Weryfikacja przebiegała dwuetapowo: najpierw obliczano koszt jednostkowy (metoda godzinowa), a następnie porównywano wynik z ustawowym „sufitem” właściwym dla danej części/kategorii. Testy wrażliwości (wolumen $\pm 10\%$, płace $\pm 5\%$, koszty rzeczowe $\pm 5\%$) wykazały, że wynik jest przede wszystkim czuły na komponent płacowy; tym samym właściwym instrumentem stabilizującym ciągłość usługi publicznej jest adekwatna aktualizacja opłat, przy jednoczesnym zachowaniu bezpiecznego marginesu względem pułapów maksymalnych. W świetle powyższego, przyjęcie spójnego zestawu stawek dla całego województwa – 57 PLN dla części teoretycznej, 230 PLN dla praktycznej w grupie AM/A1/A2/A/B1/B/C1/D1/T oraz 288 PLN dla praktycznej w grupie B+E/C1+E/C/C+E/D/D+E/D1+E - uzasadnia się kosztowo w każdej jednostce i pozostaje zgodne z prawnie dopuszczalnymi maksymami. Rozwiązanie to zapewnia pokrycie kosztów wynikających z dominującego komponentu pracy, pozwala utrzymać jakość i dostępność egzaminowania oraz zapobiega narastaniu odchyleń finansowych, które w przeciwnym razie musiałyby być kompensowane ograniczeniami operacyjnymi. Szczegółowe wyprowadzenia rachunkowe i wyniki liczbowe dla wszystkich trzech ośrodków przedstawiono w Aneksach, co umożliwia pełną replikację obliczeń i niezależną weryfikację. Pozycjonowanie stawek na tle kraju i ryzyko „turystyki egzaminacyjnej”. Proponowane poziomy 57 PLN (część teoretyczna), 230 PLN (część praktyczna AM/A1/A2/A/B1/B/C1/D1/T) oraz 288 PLN (część praktyczna B+E/C1+E/C/C+E/D/D+E/D1+E) mieszczą się w wąskim przedziale stawek przyjmowanych w 2025 r. przez sejmiki innych województw (np. 55–57 PLN teoria, 222–230 PLN praktyka „lżejsza”, 285–288 PLN praktyka „cięższa”). Oznacza to, że województwo śląskie zostaje ułożone w środku–górnym odcinku „korytarza krajowego”, bez tworzenia bodźca cenowego do migracji zdających wyłącznie z powodu ceny. W praktyce wybór ośrodka przez kandydatów zależy w większym stopniu od logistyki dojazdu i dostępności terminów niż od różnic rzędu kilku-kilkunastu złotych; obserwowany rozkład stawek jest zbliżony w kraju i nie generuje materialnej „turystyki egzaminacyjnej”.

5. Konkluzja

Konieczność wzrostu opłat nie wynika z chęci zwiększenia przychodów, lecz z matematyki kosztów typowej dla działalności egzaminacyjnej: ok. 80% kosztów to praca. W takich warunkach każda realna ścieżka wynagrodzeń i świadczeń (rynek pracy, polityki płacowe, parametry ustawowe) musi znaleźć odzwierciedlenie w opłacie jednostkowej, jeśli ma zostać utrzymana ciągłość i standard usługi publicznej. Waloryzacja CPI wyznacza jedynie sufit prawny; nie zastępuje wymaganego przez prawo rachunku kosztów. Proponowane stawki 57 / 230 / 288 PLN odzwierciedlają koszt pełny, mieszczą się pod ustawowymi maksimum i zapobiegają scenariuszom ograniczania terminów, rotacji kadr i degradacji jakości egzaminów. Decyzja o ich przyjęciu utrzymuje realną

Przewodniczący Komisji radny Grzegorz Wolnik - otwieram dyskusję, Czy ktoś ma pytania do przedstawionego materiału? Nie widzę, zatem zamykam dyskusję i proponuję głosowanie uchwały o następującym brzmieniu: (głosowanie jawnie):

Uchwała nr OWK.7.0014-0104/25 Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 września 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego działających w województwie śląskim (druk VII/250).

§1

Na podstawie §5 ust.2 pkt 1 regulaminu Sejmiku Województwa Śląskiego, Komisja Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, zwana dalej Komisją, wnosi do Sejmiku Województwa Śląskiego o przyjęcie projektu wymienionej w tytule uchwały bez poprawek.

§2

Na podstawie §5 ust.3 regulaminu Sejmiku Województwa Śląskiego, przedstawienie określonej w § 1 opinii Komisji, na posiedzeniu Sejmiku Województwa Śląskiego powierza się przewodniczącemu lub wiceprzewodniczącemu Komisji.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

W wyniku głosowania jawnego uchwałę podjęto następującym stosunkiem głosów:

za: 6 , przeciw: 1 , wstrzymało się: 4

Ad 4.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Grzegorz Wolnik – Czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos. Nie widzę, zatem dziękuję za dyskusję, zamykam posiedzenie Komisji.

Na tym posiedzenie Komisji zakończono.

*Protokół sporządziła:
Beata Zaczyńska*

Przewodniczący Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego

Grzegorz Wolnik